

Sporočilo za javnost

Luxembourg, 19. novembra 2020

Evropska komisija mora okrepiti protimonopolne postopke in nadzor koncentracij, da bodo ustrezali bolj globaliziranemu svetu

Evropska komisija, ki izvršuje pravila EU o konkurenci, je na splošno dobro uporabljala svoja pooblastila na področju protimonopolnih postopkov in nadzora koncentracij ter v svojih odločbah obravnavala pomisleke v zvezi s konkurenco. Toda glede na navedbe v novem poročilu Evropskega računskega sodišča (Sodišče), ki je bilo objavljeno danes, še ni v celoti obravnavala kompleksnih novih izzivov v zvezi z izvrševanjem na digitalnih trgih, vedno večje količine podatkov, ki jih je treba analizirati, ali omejitev obstoječih orodij za izvrševanje. Revizorji so ugotovili, da ima Komisija omejene zmogljivosti za nadzor trgov, proaktivno odkrivanje kršitev protimonopolnih pravil in preverjanje točnosti informacij o združitvah.

Cilj pravil EU o konkurenci je preprečevanje protikonkurenčnega ravnanja družb, npr. skrivnih kartelov ali zlorabe prevladujočega položaja. Komisija lahko družbam, ki kršijo ta pravila, naloži globo. V zadnjih desetih letih je na področju izvrševanja pravil o konkurenci prišlo do znatnih sprememb v dinamiki trga zaradi pojavitve digitalnih trgov, velepodatkov in algoritmov za določanje cen. Revizorji so preučili, ali je Komisija ustrezno izvrševala pravila na področju nadzora koncentracij in protimonopolnih postopkov. Ocenili so, kako uspešno je Komisija odkrivala in preiskovala kršitve ter kako dobro je sodelovala z nacionalnimi organi za konkurenco.

„Komisija je v zadnjem desetletju uspešno uporabljala svoja pooblastila na področju nadzora koncentracij in protimonopolnih postopkov,“ je povedal Alex Brenninkmeijer, član Sodišča, ki je pristojen za poročilo.

„Vendar mora zdaj okrepiti nadzor trga, da bo ustrezal bolj globaliziranemu in digitalnemu svetu. Izboljšati mora svoje zmogljivosti za proaktivno odkrivanje kršitev in svoje preiskave izbirati bolj premišljeno. To bo skupaj s tesnejšim sodelovanjem nacionalnih organov za konkurenco privedlo do boljšega izvrševanja pravil o konkurenci na notranjem trgu EU, s tem pa bodo zaščiteni podjetja in potrošniki.“

Revizorji so ugotovili, da je bila raven virov, ki jih je imela Komisija na voljo za nadzor trgov v zvezi z morebitnimi problemi ali za lastno odkrivanje protimonopolnih zadev, kar dela poleg odzivanja na zunanje pritožbe, relativno omejena. Za preiskave v sektorjih je potrebnih veliko virov: za preiskavo e-trgovanja, ki jo je Komisija začela izvajati leta 2015, je bilo npr. potrebno dvoletno delo ekipe s 15 osebami s polnim delovnim časom. Revizorji so ugotovili, da se je število zadev na lastno pobudo od leta 2015 zmanjšalo. Do podobnega zmanjšanja je prišlo tudi pri programu prizanesljivosti za družbe, ki v zameno za imuniteto ali znižane globe prostovoljno zagotovijo notranje informacije o protikonkurenčnem ravnanju. Komisija se

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila posebnega poročila, ki ga je sprejelo Evropsko računsko sodišče. Celotno poročilo je na voljo na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

mora odločiti tudi, katerim zadevam bo pri svojih preiskavah dala prednost. Te odločitve je sprejemala na podlagi meril, ki niso imela jasnih ponderjev, da bi se zagotovil izbor zadev z največjim tveganjem. Na področju nadzora koncentracij se Komisija srečuje z dodatnimi izzivi: količina podatkov, ki jo je treba preveriti, in število združitvev, ki jih je treba analizirati, se stalno večata. Komisija je že nekoliko poenostavila svoje postopke za nekatere združitve, pri katerih je tveganje manjše, vendar mora poenostavljanje še nadaljevati. Revizorji so ugotovili tudi, da nekaj pomembnih transakcij ni spadalo v obseg nadzora, ki ga izvaja Komisija, ker jih družbam zaradi pragov prometa, določenih v zakonodaji EU, ni bilo treba priglasiti Komisiji.

Komisija je odločbe o združitvah sprejela v zakonskih rokih, njeni protimonopolni postopki pa so še vedno dolgotrajni (do osem let). Zaradi tega se lahko zmanjša uspešnost njenih izvršilnih odločb. To velja zlasti za hitro razvijajoče se digitalne trge, na katerih se Komisija srečuje s kompleksnimi preiskavami. Pravni instrumenti, ki jih ima na voljo, pa morda niso več v celoti ustrezni za obravnavo teh novih vrst problemov v zvezi s konkurenco. Revizorji so ugotovili tudi, da je Komisija družbam naložila rekordne kazni, vendar nikoli ni ocenila, ali imajo odvrtačen učinek.

Komisija je na splošno dobro sodelovala z nacionalnimi organi za konkurenco, vendar ni imela veliko informacij o njihovih prioritetah za izvrševanje. Poleg tega Komisija in nacionalni organi za konkurenco niso skrbno usklajevali svojega spremljanja trga in zadeve so se le redko predodelile z nacionalnega organa za konkurenco na Komisijo. Mehanizem zgodnjega opozarjanja je namenjen optimizaciji dodeljevanja zadev in preprečevanju tega, da mora več nacionalnih organov za konkurenco preučevati primere podobnega ravnanja iste družbe, vendar ga nacionalni organi za konkurenco niso veliko uporabljali. In nazadnje, Komisija ni redno ocenjevala uspešnosti svojih odločb, čeprav bi to pripomoglo k izboljšanju odločanja in dodeljevanja virov v prihodnosti.

Revizorji dajejo priporočila za izboljšanje zmogljivosti Komisije za proaktivno odkrivanje kršitev, uspešnosti njenega izvrševanja pravil o konkurenci, usklajevanja z nacionalnimi organi za konkurenco v okviru Evropske mreže za konkurenco in poročanja o lastni smotrnosti Komisije.

Ozadje

Komisija lahko prepove protikonkurenčne sporazume med družbami in zlorabe prevladujočega položaja („protimonopolni postopki“) ter pregleduje pomembne koncentracije družb z namenom ugotavljanja njihovega učinka na konkurenco na notranjem trgu EU („nadzor koncentracij“). Komisija in nacionalni organi za konkurenco lahko neposredno izvršujejo pravila EU o konkurenci v protimonopolnih zadevah, ki vplivajo na trgovino med državami članicami.

Komisija vsako leto pregleda več kot 300 priglasitev koncentracij in približno 200 protimonopolnih zadev. Od leta 2010 do leta 2019 je naložila globe za kršitve v višini 28,5 milijarde EUR. Zaradi omejenosti virov je od leta 2005 izvedla samo štiri preiskave v sektorjih na lastno pobudo, s pomočjo katerih je lahko odkrila kršitve.

Revizorji so preučili vzorec na podlagi tveganja s 50 protimonopolnimi zadevami in predlaganimi združitvami, ki so bile odprte med letoma 2010 in 2017, ter vzorec priglasitev protimonopolnih preiskav nacionalnih organov za konkurenco. Obiskali so nacionalne organe za konkurenco Bolgarije, Francije, Nizozemske in Poljske.

Posebno poročilo Evropskega računskega sodišča št. 24/2020 – Nadzor koncentracij in protimonopolni postopki EU, ki jih izvaja Komisija: nadzor trga je treba okrepiti – je na voljo v 23 jezikih EU na spletišču eca.europa.eu. Sodišče je nedavno objavilo poročili o [nadzoru državne pomoči](#) in [instrumentih trgovinske zaščite](#).

Kontaktna oseba za medije za to poročilo

Damijan Fišer – E: damijan.fiser@eca.europa.eu T: (+352) 4398 45 510 / M: (+352) 621 552 224